

# OP JACHT NAAR "DE NIVEA"

Door F. SLOOF

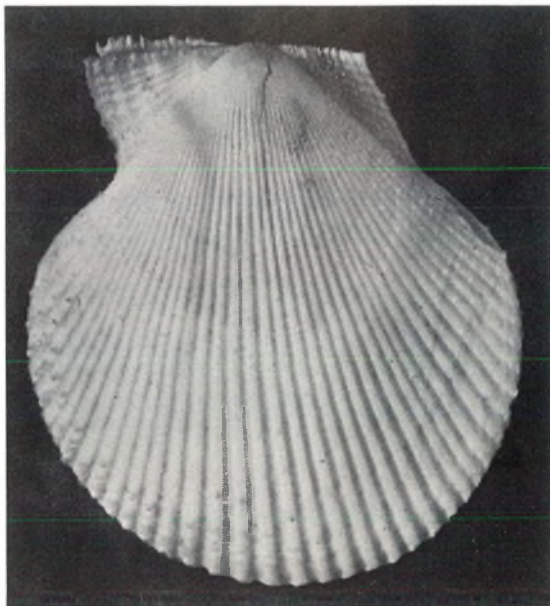
De vondst van een levende *Chlamys nivea* (Macgillivray, 1843) is voor mij een emotionele gebeurtenis. De eerste nivea die ik zag zitten, heb ik zonder te bekijken vastgepakt en in m'n vangnet laten verdwijnen. Pas later heb ik hem beter bekeken. Hij lijkt sprekend op een *Chlamys varia* (L.). Het kenmerkende verschil tussen *varia* en *nivea* zit in het aantal ribben. *Chl. varia* heeft 25 - 25 ribben en *nivea* 40 of meer. De kleur is meestal wit, maar gekleurde exemplaren (oranje, vuil geel, lichtpaars) komen eveneens voor.

Als ik aanneem dat het gevoel van tevredenheid bij het vinden van schelpen recht evenredig is met de moeite die je moet doen om ze te verzamelen, dan staat de nivea hoog op de ranglijst. Kortom: de nivea's liggen niet voor het oprapen.

Om te beginnen moet u een reis ondernemen naar de westkust van Schotland. (In de Vita Marina, september 1975 - Tweekleppigen 106, wordt ook de Middellandse zee als mogelijk verspreidingsgebied genoemd).

Volgens de theorie van onze vriend Piet Verhage, tevens bezitter van 6 gekleurde nivea's, moet u deze reis niet in de zomermaanden maken, omdat in die periode de nivea's zich verplaatst hebben naar dieper water. Ze zijn dan voor de met laarzen uitgeruste verzamelaar onbereikbaar. Blijft over het voor- en najaar.

Vervolgens is het van belang te informeren op welke dagen en tijden de laagste waterstanden bij Oban voorkomen. Alleen gedurende de allerlaagste waterstanden is er kans op het vinden van levende nivea's.



Afb. 1.  
*Chlamys nivea*. Linker klep.



Afb. 2.  
*Chlamys nivea* in het littoraal tussen Iers mos, *Chondrus crispus* Stackh.

In 1979 hebben mijn vrouw en ik op 29, 30 en 31 maart gezocht tussen Oban en Mallaig. Van tevoren hadden wij contact opgenomen met nivea-specialisten en op een goede kaart de vindplaatsen genoteerd. Het water is jammer genoeg maar enkele uren per dag voldoende laag om de nivea's te kunnen verschalken. Daarom zijn wij vóór het tijdstip van laag water met de auto een aantal mogelijke vindplaatsen langsgegaan. Als je de pech hebt op een verkeerde plek terecht te komen, zijn de kansen bij voorbaat verkeken.

De vraag blijft: waar moet je op letten om de kans op succes te vergroten? Mijn vrouw en ik kijken vooral naar inhammen waar behalve rotsen ook modderig zand voorkomt. Als er bovendien ook nog dode nivea's in het gras langs het "loch" liggen, dan is er zelfs sprake van een kansrijke lokatie. Dit laatste is geen sterk verhaal. De meeste nivea's worden vrij ver van het water in het gras gevonden. Hoe is dat mogelijk, zult u zich afvragen. Wel, de oplossing is eenvoudig. Nivea's en kleine wulken worden door de meeuwen uit het water opgepikt, meegevoerd naar de waterkant en aldaar opgepeuzeld.

De levende nivea's zijn met behulp van byssusdraden op met iersmos - *Chondrus crispus* Stackh. - begroeide stenen vastgehecht.

In de nabijheid van de nivea's vonden wij alikruiken, dosinia's, tapijtschelpen en mosselen. De gehele oogst bedroeg 51 nivea's, waarvan 12 stuks levend verzameld.

De belangrijkste vindplaatsen waren Loch Srean en Loch Ailort. Zo op de kaart te zien lijken de eilanden Morvern en Mull ook kansrijke gebieden. Wij zijn van plan deze eilanden te verkennen.

Voor eventuele tips houd ik mij aanbevolen.

#### LITERATUUR.

McMILLAN, Nora F. - British Shells. 1973. Londen.

TEBBLE, Norman - British Bivalve Seashells. 1966. Londen.